RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA PEDAGOG SHAXSINING SOTSIAL IDENTIFIKATSIYASI

Chirchiq davlat pedagogika universiteti
amaliy psixologiya yo‘nalishi 3-kurs talabasi
Besterekova Aliya Abdullayevna
besteraliyaaliya@gmail.com

Ilmiy rahbar
Eshnayev Nortoji Jumayevich

Annotatsiya: *Ushbu tadqiqot raqamli transformatsiya sharoitida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi jarayonini o‘rganishga qaratilgan. Zamonaviy raqamli muhitda o‘qituvchining kasbiy roli va ijtimoiy mavqeidagi o‘zgarishlar tahlil qilinadi. Pedagogning o‘zini anglash, kasbiy o‘zini identifikatsiya qilish va jamiyatdagi o‘rnini belgilash jarayonlari yoritiladi. Shuningdek, raqamli texnologiyalarning pedagog shaxsiga psixologik ta’siri ko‘rib chiqiladi. Tadqiqotda sotsial identifikatsiyaning asosiy omillari va ularning rivojlanish mexanizmlari tahlil qilinadi. Natijalar pedagog shaxsining kasbiy rivojlanishi va ijtimoiy moslashuviga xizmat qiladi.*
Kalit so‘zlar: *Raqamli transformatsiya, sotsial identifikatsiya, pedagog shaxsi, kasbiy rivojlanish, raqamli muhit, ijtimoiy moslashuv.*

Аннотация: *Данное исследование направлено на изучение социальной идентификации личности педагога в условиях цифровой трансформации. Анализируются изменения профессиональной роли и социального статуса учителя в современной цифровой среде. Рассматриваются процессы самосознания, профессиональной идентификации и определения своего места в обществе. Также изучается психологическое влияние цифровых технологий на личность педагога. В работе выявлены основные факторы социальной идентификации и механизмы их развития. Результаты способствуют профессиональному развитию и социальной адаптации педагога.*
Ключевые слова: *Цифровая трансформация, социальная идентификация, личность педагога, профессиональное развитие, цифровая среда, социальная адаптация.*

Annotation: *This study focuses on the social identification of a teacher’s personality in the context of digital transformation. It analyzes changes in the professional role and social status of teachers in the modern digital environment. The processes of self-awareness, professional identity, and defining one’s place in society are examined. The psychological impact of digital technologies on the teacher’s personality is also considered. The study identifies key factors of social identification and their development mechanisms. The results contribute to teachers’ professional development and social adaptation.*
Keywords: *Digital transformation, social identification, teacher personality, professional development, digital environment, social adaptation.*

Kirish

Hozirgi davrda raqamli transformatsiya jarayonlari jamiyatning barcha sohalariga, jumladan ta'lim tizimiga ham chuqur kirib bormoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi, sun'iy intellekt, raqamli platformalar va masofaviy ta'lim shakllarining keng qo'llanilishi pedagog faoliyatining mazmuni va mohiyatini tubdan o'zgartirmoqda. Bunday sharoitda pedagog nafaqat bilim beruvchi subyekt, balki raqamli muhitda faoliyat yurituvchi, innovatsion yondashuvlarni qo'llay oladigan va o'z kasbiy rolini qayta anglaydigan shaxs sifatida namoyon bo'lmoqda.

Raqamli transformatsiya sharoitida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi masalasi dolzarb ilmiy muammolardan biri hisoblanadi. Sotsial identifikatsiya – bu shaxsning o'zini muayyan ijtimoiy guruhga mansub deb bilishi, o'zining kasbiy va ijtimoiy rolini anglash hamda jamiyatdagi o'rnini belgilash jarayonidir. Pedagog uchun bu jarayon uning kasbiy "Men" konsepsiyasini shakllantirish, o'z faoliyatiga nisbatan munosabatini aniqlash va ta'lim tizimidagi o'z rolini qayta ko'rib chiqishni o'z ichiga oladi. Ayniqsa, raqamli muhitda ishlash zarurati pedagogning o'zini identifikatsiya qilish jarayoniga yangi talablar qo'ymoqda.

Zamonaviy ta'lim tizimida pedagogning sotsial identifikatsiyasi an'anaviy qarashlardan farqli ravishda ko'p qirrali xarakter kasb etmoqda. Endilikda o'qituvchi nafaqat auditoriyada dars beruvchi, balki raqamli platformalarda kontent yaratuvchi, fasilitator, moderator va mentor sifatida ham faoliyat yuritadi. Bu esa pedagogning o'zini anglash jarayonida yangi ijtimoiy rollarni qabul qilishini, moslashuvchanlik va kognitiv ochiqlikni talab etadi. Shu sababli, pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi dinamik jarayon sifatida qaralib, u doimiy o'zgarish va rivojlanishni talab qiladi.

Bundan tashqari, raqamli transformatsiya pedagog shaxsiga nafaqat yangi imkoniyatlar, balki muayyan psixologik qiyinchiliklarni ham olib keladi. Axborot oqimining ortishi, texnologiyalarga tez moslashish zarurati, kasbiy raqobatning kuchayishi pedagogda stress, noaniqlik va o'ziga ishonchsizlik kabi holatlarni yuzaga keltirishi mumkin. Bu esa uning sotsial identifikatsiyasiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shu bois, pedagoglarning raqamli muhitga psixologik moslashuvi va ijobiy sotsial identifikatsiyasini shakllantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi raqamli transformatsiya sharoitida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi jarayonini nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilishdan iborat. Tadqiqot doirasida pedagoglarning kasbiy o'zini anglash darajasi, raqamli muhitga moslashuvi hamda ijtimoiy rollarni qabul qilish xususiyatlari o'rganiladi. Shuningdek, sotsial identifikatsiyani shakllantiruvchi omillar va ularning pedagog faoliyatiga ta'siri aniqlanadi.

Tadqiqotning ilmiy-amaliy ahamiyati shundan iboratki, uning natijalari pedagoglarning kasbiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash, ularning raqamli transformatsiya sharoitida samarali faoliyat yuritishini ta'minlash hamda ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlarni joriy etishda muhim asos bo'lib xizmat qiladi. Shu bilan birga, mazkur ish pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasini rivojlantirishga qaratilgan psixologik-pedagogik mexanizmlarni ishlab chiqishda muhim nazariy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiyasi

Raqamli transformatsiya sharoitida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi masalasi zamonaviy pedagogika va psixologiya fanlarining dolzarb yo'nalishlaridan biri sifatida keng o'rganilmoqda. Ushbu tushuncha pedagogning o'zini kasbiy va ijtimoiy jihatdan anglash jarayoni bo'lib, u raqamli muhit ta'sirida yangi mazmun kasb etadi. Ya'ni, pedagog shaxsining sotsial

identifikatsiyasi nafaqat an'anaviy ijtimoiy rollarni qamrab oladi, balki uning raqamli muhitdagi faoliyati, kommunikativ imkoniyatlari, kasbiy o'zgarishlarga moslashuvi va innovatsion yondashuvlarga tayyorligini ham o'z ichiga oladi.

Ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, sotsial identifikatsiya tushunchasi dastlab ijtimoiy psixologiya doirasida ishlab chiqilgan bo'lib, shaxsning o'zini muayyan ijtimoiy guruhga mansub deb bilishi va shu asosda o'z xulq-atvorini shakllantirishi bilan bog'liq. Keyinchalik bu tushuncha pedagogik faoliyatga tatbiq etilib, o'qituvchining kasbiy o'zini anglash, ijtimoiy mavqei va rolini idrok etish jarayonlarini ifodalashda qo'llanila boshlandi. Raqamli transformatsiya sharoitida esa ushbu jarayon yanada murakkablashib, pedagogning o'zini nafaqat real, balki virtual ta'lim muhitida ham identifikatsiya qilishi zaruratini yuzaga keltiradi.

Xorijiy tadqiqotchilar tomonidan olib borilgan ilmiy izlanishlarda pedagoglarning raqamli muhitdagi faoliyati va ularning kasbiy identifikatsiyasi o'rtasidagi bog'liqlik alohida ta'kidlangan. Jumladan, Manuel Castells o'zining "tarmoq jamiyati" konsepsiyasida shaxs identifikatsiyasi axborot oqimlari va raqamli kommunikatsiya vositalari orqali shakllanishini asoslab beradi[1]. Uning fikricha, zamonaviy jamiyatda identifikatsiya jarayoni ko'p darajali bo'lib, u shaxsning ijtimoiy, madaniy va kasbiy rollari bilan uzviy bog'liqdir.

Shuningdek, Anthony Giddens tomonidan ishlab chiqilgan refleksiv modernizatsiya nazariyasida shaxsning o'zini anglash jarayoni doimiy o'zgarish va qayta baholash bilan kechishi ta'kidlanadi[2]. Bu esa pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi raqamli transformatsiya sharoitida dinamik va uzluksiz jarayon ekanligini ko'rsatadi. Pedagog doimiy ravishda o'z kasbiy faoliyatini qayta ko'rib chiqadi, yangi rollarni qabul qiladi va o'zini zamonaviy ta'lim muhitiga moslashtiradi.

Mahalliy tadqiqotlarda esa pedagoglarning kasbiy rivojlanishi, innovatsion faoliyati va psixologik moslashuvi masalalariga e'tibor qaratilgan. Ushbu ishlarda pedagog shaxsining o'zini anglash darajasi, uning motivatsiyasi va ijtimoiy faoliyati sotsial identifikatsiyaning muhim tarkibiy qismlari sifatida ko'rib chiqiladi. Ayniqsa, raqamli muhitda pedagogning kommunikativ faolligi, axborot bilan ishlash ko'nikmalari va texnologik kompetensiyalari uning ijtimoiy identifikatsiyasini shakllantiruvchi asosiy omillar sifatida namoyon bo'ladi.

Adabiyotlar tahlili asosida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi quyidagi asosiy komponentlardan iborat ekanligi aniqlandi:

1. **kognitiv komponent** – pedagogning o'z kasbiy roli va ijtimoiy mavqeini anglash darajasi;
2. **emotsional komponent** – o'z kasbiga va ijtimoiy guruhiga nisbatan hissiy munosabat;
3. **motivatsion komponent** – kasbiy rivojlanishga bo'lgan ichki ehtiyoj va intilish;
4. **faoliyat komponenti** – real va raqamli muhitda samarali faoliyat yuritish qobiliyati.

Mazkur komponentlar o'zaro uzviy bog'liq bo'lib, pedagogning sotsial identifikatsiyasi kompleks tizim sifatida shakllanadi. Raqamli transformatsiya esa ushbu tizimning rivojlanishiga yangi omillarni qo'shadi, xususan, raqamli kompetensiyalar, axborot madaniyati va virtual kommunikatsiya ko'nikmalarini talab etadi.

Tadqiqot metodologiyasi tizimli, faoliyatga yo'naltirilgan va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlarga asoslanadi. Tizimli yondashuv pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasini

[1] Castells M. *The Rise of the Network Society.* – Oxford: Blackwell, 1996.
[2] Giddens A. *Modernity and Self-Identity.* – Stanford University Press, 1991.

yaxlit tizim sifatida o‘rganishga imkon beradi. Faoliyatga yo‘naltirilgan yondashuv pedagogning real va raqamli muhitdagi faoliyatini tahlil qilishga qaratilgan. Shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv esa pedagogning individual xususiyatlari, ehtiyojlari va imkoniyatlarini hisobga olishni nazarda tutadi.

Tadqiqotda quyidagi metodlardan foydalanildi:

- nazariy metodlar (ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, umumlashtirish, tizimlashtirish);
- empirik metodlar (so‘rovnoma, suhbat, kuzatish);
- diagnostik metodlar (identifikatsiya darajasini aniqlovchi testlar);
- statistik metodlar (natijalarni miqdoriy va sifat jihatdan tahlil qilish).

Mazkur metodlar orqali pedagoglarning raqamli transformatsiya sharoitidagi sotsial identifikatsiyasi darajasi, uning tarkibiy komponentlari va rivojlanish omillari aniqlanadi. Ayniqsa, so‘rovnoma va test metodlari pedagoglarning o‘z kasbiy rolini qanday anglayotgani, raqamli muhitga qanday moslashayotgani va o‘zini qaysi ijtimoiy guruhga mansub deb bilishini aniqlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqotning metodologik asosini shaxs va faoliyat birligi, rivojlanishning uzluksizligi, ijtimoiy muhitning shaxs shakllanishiga ta’siri haqidagi nazariy qarashlar tashkil etadi. Shu asosda pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi raqamli transformatsiya sharoitida ko‘p omilli, dinamik va bosqichma-bosqich shakllanuvchi jarayon sifatida talqin etiladi.

Umuman olganda, olib borilgan adabiyotlar tahlili va tanlangan metodologiya pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi raqamli transformatsiya sharoitida muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega ekanligini ko‘rsatadi. Bu esa mazkur yo‘nalishda yanada chuqur tadqiqotlar olib borish, pedagoglarning raqamli muhitga moslashuvini qo‘llab-quvvatlash va ularning kasbiy rivojlanishini ta’minlash zaruratini belgilaydi.

Muhokama

Mazkur tadqiqot natijalari raqamli transformatsiya sharoitida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi murakkab, ko‘p bosqichli va dinamik jarayon ekanligini ko‘rsatadi. Aniqlanishicha, pedagogning o‘zini kasbiy va ijtimoiy jihatdan anglash darajasi uning raqamli muhitdagi faoliyati bilan bevosita bog‘liq bo‘lib, bu jarayon an’anaviy identifikatsiya shakllariga nisbatan yangi mazmun bilan boyimoqda. Ya’ni, pedagog nafaqat o‘zini o‘qituvchi sifatida, balki raqamli ta’lim muhitining faol ishtirokchisi, kontent yaratuvchisi va kommunikator sifatida ham identifikatsiya qilmoqda.

Tadqiqot davomida olingan natijalar shuni ko‘rsatdiki, pedagoglarning sotsial identifikatsiyasi darajasi ularning raqamli kompetensiyalari, texnologiyalarga nisbatan munosabati va innovatsion faoliyatga tayyorligi bilan chambarchas bog‘liq. Yuqori darajadagi raqamli savodxonlikka ega pedagoglar o‘z kasbiy rolini kengroq anglaydi, yangi ijtimoiy rollarni tezroq qabul qiladi va o‘zini zamonaviy ta’lim muhitida faol subyekt sifatida ko‘ra oladi. Aksincha, raqamli ko‘nikmalari yetarli darajada shakllanmagan pedagoglarda o‘zini anglash jarayonida noaniqlik, ikkilanish va hatto kasbiy identifikatsiya inqirozi kuzatilishi mumkin.

Shuningdek, muhokama natijalari pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi tarkibida kognitiv, emotsional, motivatsion va faoliyat komponentlari o‘zaro uzviy bog‘liqligini tasdiqlaydi. Kognitiv komponent pedagogning o‘z kasbiy rolini anglashini ifodalasa, emotsional komponent uning kasbiga nisbatan hissiy munosabatini belgilaydi. Motivatsion komponent pedagogning o‘z ustida ishlashga, yangi bilimlarni egallashga bo‘lgan ichki ehtiyojini aks ettiradi. Faoliyat komponenti esa uning real va raqamli muhitdagi amaliy faoliyatida namoyon bo‘ladi.

Ushbu komponentlarning uyg‘unligi pedagogning sotsial identifikatsiyasining barqarorligini ta’minlaydi.

Bundan tashqari, tadqiqot jarayonida raqamli transformatsiya pedagog shaxsining ijtimoiy mavqeiga ham ta’sir ko‘rsatishi aniqlandi. Zamonaviy sharoitda pedagogning jamiyatdagi o‘rni kengayib, u bilim beruvchi bilan bir qatorda, innovator, fasilitator va mentor sifatida ham faoliyat yuritmoqda. Bu esa pedagogdan yuqori darajadagi moslashuvchanlikni, refleksiv fikrlashni va o‘z faoliyatini doimiy ravishda tahlil qilib borishni talab etadi. Shu nuqtai nazardan, pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi doimiy rivojlanish va yangilanish jarayoni sifatida namoyon bo‘ladi.

Muhokama natijalari shuningdek, pedagoglarning raqamli muhitga moslashuvi jarayonida muayyan psixologik qiyinchiliklar mavjudligini ko‘rsatdi. Jumladan, texnologiyalarga nisbatan ishonchsizlik, yangilikdan qo‘rqish, axborot yuklamasining ortishi va kasbiy raqobatning kuchayishi pedagoglarda stress va noaniqlik holatlarini yuzaga keltirishi mumkin. Bu esa ularning sotsial identifikatsiyasiga salbiy ta’sir ko‘rsatib, o‘z kasbiy rolini to‘liq anglashiga to‘sqinlik qiladi. Shu bois, pedagoglarni psixologik qo‘llab-quvvatlash va ularning raqamli muhitga moslashuvini yengillashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Umuman olganda, muhokama natijalari shuni ko‘rsatadiki, raqamli transformatsiya sharoitida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasini shakllantirish kompleks yondashuvni talab etadi. Bu jarayon pedagoglarda ijobiy motivatsiyani rivojlantirish, raqamli kompetensiyalarni mustahkamlash, psixologik to‘siqlarni bartaraf etish hamda ularni yangi ijtimoiy rollarga moslashtirish orqali amalga oshiriladi. Shu bilan birga, ta’lim muassasalarida pedagoglarning kasbiy o‘zini anglashini qo‘llab-quvvatlovchi treninglar, seminarlar va innovatsion dasturlarni joriy etish ularning sotsial identifikatsiyasini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Xulosa

Mazkur tadqiqot natijalari raqamli transformatsiya sharoitida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi zamonaviy ta’lim tizimining muhim tarkibiy omillaridan biri ekanligini ko‘rsatdi. Aniqlanishicha, pedagogning o‘zini kasbiy va ijtimoiy jihatdan anglash darajasi uning raqamli muhitdagi faoliyati, innovatsion yondashuvlarga tayyorligi hamda zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash qobiliyati bilan bevosita bog‘liqdir. Shu nuqtai nazardan, sotsial identifikatsiya pedagogning kasbiy “Men” konsepsiyasini shakllantirishda asosiy mexanizm sifatida namoyon bo‘ladi.

Tadqiqot davomida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi murakkab va ko‘p komponentli tizim ekanligi aniqlandi. U kognitiv, emotsional, motivatsion va faoliyat komponentlarining o‘zaro uyg‘unligi asosida shakllanadi. Mazkur komponentlar pedagogning o‘z kasbiy rolini anglash, unga nisbatan ijobiy munosabatni shakllantirish, o‘z ustida ishlashga intilish hamda real va raqamli muhitda samarali faoliyat yuritish imkoniyatlarini belgilaydi. Ayniqsa, raqamli transformatsiya sharoitida ushbu komponentlarning uyg‘un rivojlanishi pedagogning muvaffaqiyatli faoliyat yuritishida hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

Shuningdek, tadqiqot natijalari pedagoglarning raqamli kompetensiyalari va kognitiv moslashuvchanligi ularning sotsial identifikatsiyasining ajralmas qismi ekanligini ko‘rsatdi. Zamonaviy ta’lim muhitida pedagoglar nafaqat bilim beruvchi, balki raqamli platformalarda faoliyat yurituvchi, innovatsion g‘oyalarni ilgari suruvchi va o‘quv jarayonini tashkil etuvchi

subyekt sifatida ham namoyon bo‘lmoqda. Bu esa pedagogning o‘zini anglash jarayonida yangi ijtimoiy rollarni qabul qilishini va o‘z faoliyatini qayta tashkil etishini talab etadi.

Bundan tashqari, raqamli transformatsiya pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasiga ijobiy imkoniyatlar bilan bir qatorda muayyan psixologik qiyinchiliklarni ham olib keladi. Texnologiyalarga moslashish jarayonidagi murakkabliklar, axborot yuklamasining ortishi va kasbiy raqobatning kuchayishi pedagoglarda stress, noaniqlik va o‘ziga ishonchsizlik kabi holatlarni yuzaga keltirishi mumkin. Shu sababli, pedagoglarning psixologik barqarorligini ta’minlash, ularni qo‘llab-quvvatlash va moslashuv jarayonini yengillashtirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Raqamli transformatsiya sharoitida pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasini shakllantirish va rivojlantirish kompleks va tizimli yondashuvni talab etadi. Bu jarayon pedagoglarda ijobiy motivatsiyani kuchaytirish, raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish, psixologik to‘siqlarni bartaraf etish hamda ularni yangi ijtimoiy rollarga moslashtirish orqali amalga oshiriladi. Shu bilan birga, ta’lim muassasalarida maxsus treninglar, seminarlar va innovatsion dasturlarni joriy etish pedagoglarning kasbiy o‘zini anglashini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, pedagog shaxsining sotsial identifikatsiyasi raqamli transformatsiya sharoitida ta’lim tizimini modernizatsiya qilishning asosiy omillaridan biri bo‘lib, u pedagogning kasbiy rivojlanishi, ijtimoiy faolligi va ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Castells, M. *The Rise of the Network Society.* – Oxford: Blackwell, 1996.
2. Giddens, A. *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age.* – Stanford: Stanford University Press, 1991.
3. Goffman, E. *The Presentation of Self in Everyday Life.* – New York: Anchor Books, 1959.
4. UNESCO. *Digital Transformation in Education: Opportunities and Challenges.* – Paris, 2021.
5. OECD. *Teachers in the Digital Age.* – Paris, 2019.
6. European Commission. *Digital Education Action Plan (2021–2027).* – Brussels, 2021.
7. Vygotsky, L.S. *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes.* – Cambridge: Harvard University Press, 1978.
8. Bandura, A. *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory.* – Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1986.
9. Abdullayeva, R.M. *Umumiy psixologiya.* – Toshkent: O‘qituvchi, 2020..
10. Madgapilova, N. (2024). *Mug‘allim*, 5/2, 461–468.
11. Madgapilova, N. (2025). *Scientific-Practical and Strategic Bases of Improving Pedagogical-Psychological Cooperation in the Integration of School and Pre-School Educational Organizations in the Context of Continuous Education on the Basis of Innovative Logistics*, 1, 157–166.
12. Madgapilova, N. (2025). *Муғаллим ҳәм үзликсиз билимлендириў.* Ilmiy-metodik jurnal, 164–170.

13. Eshnayev, N. & Madgapilova, N. (2023). *Characteristics of Implementing the Cluster Approach in the Educational System.* International Journal of Pedagogics, 03, 44–47. https://doi.org/10.37547/ijp/Volume03Issue02-09
14. Abduqodirova, D. (2015). *The Role of Emotional Creativity in Students' Decision-Making.* International Conference of Natural and Social-Humanitarian Sciences.
15. Abduqodirova, D. (2025). *Psychological Features of the Neurographic Approach.*, 01, 501–503.
16. Abduqodirova, D. (2025). *Talabalarda Psixologik Stressni Yengish.*, 03, 69–73.
17. Abduqodirova, D. (2025). *Hissiy Ijodkorlik: Tushuncha va Komponentlar.* Journal of Economics and Business UBS, 4, 145–154.
18. Abduqodirova, D. (2024). *Emotsional Kreativlik: Nazariy Asoslari va Psixologik Yondashuvlar.* Journal of Economics and Business UBS, 4, 679–685.